

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Kutomo – Kulttuurisen kompetenssin kehittäminen sote-alalla
Hakemusnumero	R-03103
Valintakokouksen päivämäärä	16.9.2026
Hakijan virallinen nimi	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Laurea-ammattikorkeakoulu Oy Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2. Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.1.2027
Päättymispäivämäärä	31.3.2029

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Kutomo – Kulttuurisen kompetenssin kehittäminen sote-alalla

Suomalainen sosiaali- ja terveydenhuolto toimii yhä moninaisemmassa toimintaympäristössä, jossa asiakkaiden kieli-, kulttuuri- ja katsomustaustat sekä työyhteisöjen monimuotoisuus lisääntyvät yhä. Tämä edellyttää ammattilaisilta uudenlaista kulttuurista kompetenssia asiakas- ja potilastyössä sekä monikulttuurisissa työyhteisöissä. Ammattilaisilta edellytetään kykyä kohdata moninaisia asiakastilanteita, tunnistaa palvelujärjestelmän ja toimintakäytäntöjen eriarvoisuuksia, tuottaa yhdenvertaista ja saavutettavaa palvelua ja hoitoa. Sote-alan ammattilaisille suunnattu ammattikorkeakoulutasoinen täydennyskoulutus puuttuu, mikä heikentää ammattilaisten mahdollisuuksia päivittää osaamista ja kehittää asiakastyön laatua, vuorovaikutusta ja yhdenvertaisuutta.

Kulttuurinen kompetenssi tarkoittaa ammattilaisen kykyä toimia tehokkaasti ja sensitiivisesti eri kulttuuri-, kieli- ja katsomustausten ihmisten kanssa. Se ilmenee käyttäytymisessä, asenteissa ja käytännöissä, jotka tukevat kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kulttuuriseen kompetenssiin sisältyy ammattilaisen kyky toteuttaa sote-palveluita siten, että ne ovat yhdenvertaisia ja saavutettavia erilaisille ihmisille. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kulttuurista kompetenssia ole määritelty systemaattisesti, siihen liittyvä opetus on hajanaista eikä perustu yhteisiin pedagogisiin ratkaisuihin tai osaamisen viitekehykseen. Myös opettajien osaaminen vaihtelee, eikä käytössä ole riittäviä työkaluja moninaisuusosaamisen systemaattiseen integrointiin opetukseen. Tarve kohdistuu siten yhtä aikaa täydennyskoulutuksen kehittämiseen, kulttuurisen kompetenssin kuvausten tuottamiseen, opetuksen laatusuosituksen ja opettajien osaamisen vahvistamiseen.

HANKKEEN KOHDERYHMINÄ ovat Uudenmaan ja Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, Diakonia-ammattikorkeakoulun (Diak), Laurea-ammattikorkeakoulun (Laurea) ja Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) sosiaali- ja terveysalan opetus- ja ohjaushenkilöstö sekä muut toteutusalueen korkeakoulut ja sote-alan organisaatiot.

HANKKEEN PÄÄTAVOITE: Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämässä tarvittava kulttuurinen moninaisuusosaaminen on vahvistunut täydennyskoulutuksessa. Täydennyskoulutusmalli, kulttuurisen kompetenssin kuvaukset, opetuksen laatusuositukset sekä opettajien osaamisen vahvistaminen edistävät osaamisen pitkäjänteistä uudistumista sote-alan työtehtävissä ja yhdenvertaisempien palveluiden tuottamista.

OSATAVOITE 1. Sosiaali- ja terveysalan kulttuurisen kompetenssin nykytilasta on laadittu syventävä analyysi, jonka pohjalta osaamisen vahvistamisen keskeiset kehittämistarpeet on tunnistettu täydennyskoulutuksen suunnittelua varten.

OSATAVOITE 2. Kulttuurista moninaisuusosaamista vahvistava 10 opintopisteen ja 1-2 opintopisteen erityisopintojaksojen täydennyskoulutus on pilotoitu ja mallinnettu. Koulutukseen osallistuneiden kulttuurinen moninaisuusosaaminen on vahvistunut.

OSATAVOITE 3. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kulttuurisen kompetenssin kuvaukset ja opetuksen laatusuositukset on laadittu.

OSATAVOITE 4. Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan opetushenkilöstön kulttuurinen moninaisuusosaaminen on vahvistunut, ja heillä on valmiudet kehittää omaa opetustaan vastamaan työelämän tarpeita.

OSATAVOITE 5. Hankkeen tulokset, täydennyskoulutusmalli, sote-ammattilaisten kulttuurisen kompetenssin kuvaukset, opetuksen laatusuositukset ja opettajien osaamisen vahvistamisen materiaalit on levitetty Uudenmaan ja Pohjois-Pohjanmaan korkeakouluille ja keskeisille sidosryhmille.

KESKEISET TOIMENPITEET: Tehdään kulttuurisen kompetenssin nykytilan kartoitus sote-alan ammattilaisille, ja kartoituksen tuloksia hyödynnetään kompetenssikuvausten laatimisessa ja täydennyskoulutuksen suunnittelussa. Laaditaan yhteiskehittämällä työelämän edustajien ja opetushenkilöstön kanssa kulttuurisen kompetenssin kuvaukset (asiakas- ja hoitotyö sekä sote-palveluiden kehittäminen ja johtaminen), opetuksen laatusuositukset ja tarkennetaan hankkeen täydennyskoulutuksen moduulien sisältöjä. Pilotoidaan ja mallinnetaan sote-alan ammattilaisille kulttuurista moninaisuusosaamista vahvistava täydennyskoulutus. Ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstön osaamista vahvistetaan pilotoimalla verkkokoulutusta ja syventävää pedagogia menetelmiä kulttuurisen kompetenssin opetuksen kehittämiseksi. Hankkeen kehittämistyön tulokset julkaistaan artikkelijulkaisussa ja monikanavaisen viestinnän avulla levitetään tietoa Uudenmaan ja Pohjois-Pohjanmaan alueen korkeakoihin, sote-alan organisaatioilla ja muille sidosryhmille sekä valtakunnallisille verkostoille.

KESKEISET TULOKSET: Hankkeessa on tuotettu työelämälähtöinen kehittämiskokonaisuus kulttuurisen kompetenssin vahvistamiseksi sosiaali- ja terveysalalla. Nykytilan analyysin pohjalta on tunnistettu keskeiset osaamisvajeet ja kehittämistarpeet sekä tuotettu sosiaalialalle uusi arviointiväline osaamisen jatkuvaan tarkasteluun. Hankkeessa on kehitetty, pilotoitu ja mallinnettu 10 opintopisteen täydennyskoulutus sekä 1-2 opintopisteen erityisopintojakson. Osallistujilla on muun muassa kulttuurisen arvioinnin osaamista, eli osaamista asiakkaan tai potilaan kulttuurisen taustan, arvojen, uskomusten ja kielellisten tarpeiden huomioimiseen palveluiden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Koulutukseen osallistuneilla on valmiudet soveltaneet oppimaansa omaan työhönsä sekä toimia asiakas- ja potilastyössä yhdenvertaisesti moninaisissa tilanteissa asiakkaan kieli-, kulttuuri- ja katsomustausta huomioiden.

Hankkeen tuloksina ovat myös ensimmäistä kertaa sote-alalle laaditut yhtenäiset kulttuurisen kompetenssin kuvaukset ja opetuksen laatusuositukset, jotka jäsentävät työelämässä tarvittavaa

osaamista ja tukevat sen systemaattista integrointia koulutukseen. Opetushenkilöstöllä on osaamista integroida kulttuurisen moninaisuusosaamisen sisältöjä opetukseen. Hankkeen tulokset – koulutusmalli, kompetenssikuvaukset, laatusuositukset ja materiaalit – on levitetty laajasti korkeakouluihin ja sote-alan toimijoille, mikä mahdollistaa niiden hyödyntämisen valtakunnallisesti ja tukee kulttuurisen kompetenssin systemaattista kehittämistä koulutuksessa ja työelämässä.

Hankkeen toimenpiteillä edistetään Ratkaisujen Uusimaa – Suomen suunnannäyttäjää, Euroopan edelläkävijä (2026–2029) – maakuntaohjelman tavoitteita erityisesti osaamisen kehittämisen, yhdenvertaisuuden vahvistamisen sekä työelämän ja koulutuksen yhteistyön näkökulmista. Hankkeen tulokset tukevat Uudenmaan asemaa edelläkävijänä osaamisen, innovaatioiden ja yhdenvertaisten palvelujen kehittämisessä. Hankkeen kulttuurisen kompetenssin kehittäminen tukee vahvasti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2026–2029 tavoitteita vieraskielisten koulutustason nostamisessa ja kielitaidon vahvistamisessa. Hankkeessa kehitetään opettajien ja sote-alan ammattilaisten valmiuksia kohdata monikulttuurisia opiskelijoita ja työntekijöitä. Tämä edistää vieraskielisten integroitumista, vahvistaa alueen osaamispohjaa ja tukee Pohjois-Pohjanmaan tavoitetta olla kilpailukykyinen, vetovoimainen ja kansainvälinen maakunta. Hankkeen toimenpiteet tukevat myös Euroopan Unionin Itämeren alueen strategian Koulutuksen politiikka-alueen tavoitteita laadukkaan koulutuksen, osaamisen kehittämisen ja jatkuvan päivittämisen (erityisesti sosiaali- ja terveystieteen työvoima), yhteiskunnallisen yhtenäisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden vahvistamisessa.

Lisätietoja hakemuksesta

DIAK hakee 224 276 € (75 %) ja omarahoitussuosuus 74 762 € (25 %). Määrälliset: 0 yrt. ja 45 henk.
Laurea hakee 147 042 € (75 %) ja omarahoitussuosuus 49 014 € (25 %). Määrälliset: 0 yrt. ja 45 henk.
OAMK hakee 195 847 € (75 %) ja omarahoitussuosuus 65 283 € (25 %). Määrälliset: 0 yrt ja 45 henk.

Hanke kohdistuu Uudellemaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle. PSUEVK ilmoittanut, ettei kannata hanketta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	756 224 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	756 224 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	567 165 €

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on ohjelma-asiakirjan mukainen ja rahoituskelpoinen ja se täyttää yleiset valintakriteerit. Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään.

Hanke vahvistaa sosiaali- ja terveystieteen ammattilaisten kulttuurista kompetenssia kehittämällä täydennyskoulutusmallin, kulttuurisen kompetenssin kuvaukset, opetuksen laatusuositukset ja opettajien osaamista vahvistavan verkkokoulutuksen. Tavoitteena on parantaa yhdenvertaisten ja saavutettavien sote-palvelujen tuottamista moninaisessa toimintaympäristössä sekä juurruttaa osaaminen pysyväksi osaksi työelämää ja ammattikorkeakoulujen opetusta Uudellamaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Hankkeessa tavoitellaan mahdollisesti 135 henkilöä ja ei lainkaan yrityksiä. Hanke on tarvelähtöinen, mutta suunnitelma vaatii tarkennuksia muun muassa konkreettisten, määrällisten tavoitteiden, uutuusarvon ja jatkohyödyntämisen osalta.

Erityisistä valintaperusteista hanke sai pisteitä kohtalaisesti, mutta mistään kohdasta ei suoriutunut kiitettävästi tai erinomaisesti. Uutuusarvoa on vähän. Kohtaannon ja liikkuvuuden edistämistä on myös vähän. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi hyvinvointialueiden kanssa, mutta ei näy määrällisissä tavoitteissa eikä hankesuunnitelmassa tarkemmin ole avattu. Osaajien Uusimaa -kohtaan osuu hanke hyvin.

Horisontaaliset periaatteet avattu hyvin.

Hakemus sai 16,7/32 pistettä, mikä ylittää vaaditun pisterajan, mutta ei pärjää vertailussa muiden samassa haussa saapuneiden hankkeiden kanssa käytettävissä olevan rahoituskehysten puitteissa.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemuksen arviointi on tehty Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen avoimeen ESR+ hakuun jätettyjen hakemusten arviointikokouksissa 1.6.2026 (yleiset valintaperusteet) ja 18.6.2026 (erityiset valintaperusteet). Asiantuntijoiden kommentointikierros ajalla 2.6.-16.6.2026.

Hanke esitetään hylättäväksi, kun hanke ei pärjännyt vertailussa muiden samassa haussa saapuneiden kanssa.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei